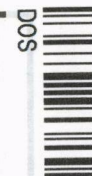

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky:	Obec:	Okres:	Rejstř. číslo ÚS:
	Toušeň	Praha-východ	
	Osada:	ZSJ:	
		Toušeň	22216

Dosavadní archeologické výzkumy prováděné na katastru Toušeň podávají přehled o téměř průběžném osídlení od mladší doby kamenné po dnešek.

Výzkum prováděný v letech 1977-78 Městským muzeem v Čelákovících ověřil lokalizaci hrádku v Toušni získané nálezy upřesnily dobu jeho založení, kladenou rámcově do druhé pol. 13. století. Stavební dispozice tohoto středověkého sídla, které bylo v určitém období majetkem Karla IV., nelze zatím přesně stanovit. Lokatita se nalézá v Polabské nížině 3,5 km jihovýchodně od Staré Boleslavi, v nadmořské výšce 172 m, na levém břehu labském, téměř proti současnému soutoku řek Labe s Jizerou.

Parcely jsou v současné době součástí domu čp. 87, jinak tzv. "skleněné vilky" postavené v roce 1873.

Toušenský hrádek vznikl jako jeden ze strážních bodů středověké obchodní komunikace tzv. Polské Cesty. Roku 1421 byl dobit Pražany a někdy kolem roku 1518 obnoven. Roku 1536 byl prodán Krajířům z Krajku. Od roku 1547 v souvislosti s konfiskací jejich brandýského panství byl hrad zanedbáván a v roce 1556 je již uváděn jako "starý zámek". Ve třicetileté válce byl použitelný materiál z hradu odvezen Švédy na budované ležení "Šance" u Staré Boleslavi. V druhé pol. 19. století patrný z hradu jen základy.

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky: Tvrzeště	Obec: Toušeň Osada:	Okres: Praha-východ ZSJ: Toušeň	Rejstř. číslo ÚS: 22216
Roku 1873 došlo ke stavbě nynější tzv. "skleněné niky" a k parkové úpravě přilehlé zahrady. Při této poslední akci byly odstraněny i některé dosud nadokenní patrné zbytky základní. Od komce minulého století je v prostoru znatelné pouze "vyvýšené půlkruhové tržiště" se zasypaným příkopem/ Podlaha-Šitler/. Celý prostor je dnes poměrně hustě zarostlý ovocnými a lesními stromy, výzkumy ztěžuje vysoká hladina spodní vody ovlivněná Labem, protékajícími asi 80 m severně od lokality. Ke starší stavenbě fázi-před rokem 1300, lze zařadit sondou odkryté základové zdivo a ze značné části zachovány z pískovcových kamenů na maltu zděný objekt původně půlkruhového tvaru. Dochovaná vnitřní základna má průměr cca 310 cm. Nejspíše sloužil tento objekt jako cisterna na vodu, jejichž dno je od současného terénu o 325 cm níže. K tomuto názoru vede i ta skutečnost, že při rozšiřování lázeňského objektu Toušeň kolem 19. století, byly nalezeny zbytky dřevěného roubení a trub vedoucí ve směru od železitého pramene do prostoru hrádku. Mladší stavební fázi náleží zatím z poloviny odkryté základy hradebního zdiva. Ze zjištěné situace vyplývá, že se jednalo o objekt chráněný vodním příkopem a zděnou hradbou nepravidelného, nejspíše kruhového tvaru o průměru malých 40m.			

Doplňkový list kulturní památky

Název (označení) památky:	Obec:	Okres:	Rejstř. číslo ÚS:
	Toušěň	Praha-východ	
Tvrziště	Osada:	ZSJ: Toušěň	22216

Hraдебní zdivo spojované maltou, dosahuje v základech nosnosti kolem 180 cm. V sondách položených v severní části bylo zjištěno přes 2m široké přerušení základů hraдебní zdi, od kterého vně do příkopu pokračuje nízké roubení z kamene. Nalezené keramické i jiné zlomky a výplně těchto míst odpovídají době po vykopání nové mlýnské strouhy v roce 1865, vedené téměř severojižním směrem přes střed bývalého hradu. Se stavbou mlýnské strouhy i neplně zachované základy menšího zděného objektu odkryté sondou, jehož vnitřní prostor byl vyplněn keramikou hlavně z 19. století. Ve vodním příkopu ve směru od hraдебní zdi, bylo nalezeno několik gotických a renesančních /architektonických článků zhotovených z pískovce/, bohatě profilované ostění. Příkop byl podle zlomků keramiky částečně zanesen již v 17. století, v 15-18. století došlo k nejspíše k úpravě vodního příkopu do dnešní podoby. Ze stavební keramiky byly nalezeny čtvercové dlaždice, cihly, prejzy, střešní krytina z břidlice.

Použitá literatura:

Špaček, J.: Dosavadní výsledky výzkumu zaniklého středověkého hrádku-vToušni, okr. Praha-východ 1979, archeologia historica, 4/1979, str. 119-128.